

Cem AVŞAR

Tekirdağ Milletvekili
Güvenlik Ve İstihbarat Komisyonu Üyesi

26641

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 10.04.2025

Cem Avşar
Tekirdağ Milletvekili

Kanal İstanbul projesi, ilk olarak gündeme geldiği 2011 yılından bu yana kamuoyunda en çok tartışılan, teknik, çevresel ve ekonomik yönleriyle ciddi endişelere neden olan mega projelerden biridir. Bu proje yalnızca Boğaz'daki gemi trafiğini azaltmak iddiasıyla değil; aynı zamanda etrafında oluşturulacak yeni şehir planları, imar düzenlemeleri, altyapı yatırımları ve bunlara bağlı rant beklentileri ile de gündemdeki yerini korumaktadır.

Son olarak ilgili raporlarda yer alan ve basına yansıyan bilgilere göre, İstanbul'un Arnavutköy ilçesinde yer alan yaklaşık 2 milyon metrekaarelik verimli tarım arazisinin Kanal İstanbul Projesi kapsamında imara açıldığı, bu alan üzerinden yaklaşık 65 milyar TL tutarında bir rant beklentisinin olduğu belirtilmektedir. Bu durum, yalnızca çevre ve şehircilik açısından değil; gıda güvenliği, ekosistem sağlığı, kırsal kalkınma ve sosyal adalet açısından da ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Türkiye'de son yıllarda tarım arazilerinin sistematik biçimde sanayi, turizm, enerji ve inşaat projeleriyle daraltıldığı göz önüne alındığında, özellikle büyükşehir sınırları içindeki kalan son verimli alanların imara açılması, ulusal ölçekte bir gıda güvencesi sorununu da beraberinde getirmektedir. İstanbul gibi yoğun nüfus baskısı altında olan bir metropolün çevresinde, tarımsal üretimi desteklemek ve yerel gıda sistemlerini güçlendirmek yerine bu alanların betonlaşmaya açılması, yerel üretici, kentli tüketici ve doğa için kalıcı zararlar doğurabilir.

Öte yandan, imara açılan bu arazilerin planlama süreçleri, kamu yararı ilkesi gözetilmeden ve yeterli çevresel etki değerlendirmesi yapılmadan hayata geçirilmişse, bu durum şehircilik ilkelerine, çevre hakkına ve imar mevzuatına açıkça aykırılık teşkil edecektir. Ayrıca bu sürecin kime, hangi kurumlara ve hangi şirketlere nasıl fayda sağladığı, kamusal denetimin sağlanıp sağlanmadığı da kamuoyu açısından ciddi bir soru işaretidir.

Kanal İstanbul'un çevresinde oluşan bu yeni imar alanlarının, deprem riskinin yüksek olduğu bir coğrafyada yeni yoğun nüfus bölgeleri yaratması, altyapı yükünü artırması, su havzalarını ve ekolojik koridorları tahrip etmesi gibi riskler de hem şehircilik hem çevre mühendisliği literatüründe güçlü biçimde eleştirilmektedir.

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

26641

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili
Güvenlik Ve İstihbarat Komisyonu Üyesi

Bu kapsamda, imara açılan söz konusu arazilerle ilgili tüm detayların kamuoyuyla paylaşılması, hangi plan kararlarına dayandığı, bu sürecin rant odaklı olup olmadığı, yerel halkın görüşünün alınıp alınmadığı ve çevresel etkilerin yeterince değerlendirilip değerlendirilmediği gibi temel soruların yanıt bulması kamu yararı açısından zaruridir.

Bu bağlamda;

1. Kanal İstanbul Projesi kapsamında, İstanbul Arnavutköy ilçesi sınırları içerisinde şu ana kadar imara açılan toplam alanın yüzölçümü nedir? Bu alanın ne kadarını tarım arazileri oluşturmaktadır? Söz konusu tarım alanlarının ne kadarında fiilen tarımsal üretim yapılmaktaydı? Ayrıca imara açılan bu bölgelerin ne kadarı orman ve mera alanı niteliği taşımaktadır?
2. Söz konusu bu tarım arazilerinin imara açılmasıyla ilgili olarak Bakanlığınıza iletilen itirazlar, bilimsel görüşler veya yerel halktan gelen şikâyetler bulunmakta mıdır? Şayet varsa bu itirazların içeriği ve Bakanlığınızın yanıtı nedir? Bu hususta gerekli değerlendirmeler yapılmış mıdır?
3. Arnavutköy'deki söz konusu arazilerin imara açılması sonucunda, plan değişiklikleriyle değer artışı yaşayan taşınmazların sayısı ve toplamda elde edilen yaklaşık ekonomik değer artışı nedir? Kamuoyunda bu değer atışından iktidara yakın bir kısım firmaların faydalandığı hususunda çeşitli tartışmalar yapılmaktadır. Kamuoyunun rahatlatılması, kamu yararı ve şeffaflık ilkesinin gözetilmesi açısından süreç hakkında bilgilendirme yapmayı düşünüyor musunuz?
4. Tarım alanlarının yapılaşmaya açılmasının; İstanbul'un gıda güvenliği, su havzaları, mikro iklim dengesi ve kırsal istihdam üzerindeki olası etkilerine yönelik Bakanlığınızca hazırlanmış bir bilimsel veya teknik rapor var mıdır?
5. Kanal İstanbul etrafında inşa edilecek yerleşim alanlarının; İstanbul'un deprem risk planlaması, altyapı kapasitesi, su temini ve ulaşım ağlarıyla nasıl entegre edileceğine ilişkin hazırlanmış bir master planınız var mıdır? Şayet varsa söz konusu planın hazırlık aşamasında konuyla ilgili sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, üniversiteler ve uzmanlar tarafından hazırlanan muhtelif raporlar ve analizler dikkate alınmış mıdır?
6. Bakanlığınız, Kanal İstanbul Projesi çerçevesinde yapılan imar planı değişikliklerinin halkın katılımı, çevre hakkı ve kamu yararı ilkeleriyle ne ölçüde örtüştüğünü savunmaktadır? Bu savunmalar hangi raporlara dayandırılmaktadır? Şehircilik faaliyetleri açısından konuya ilişkin ilgili sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, üniversiteler ve uzmanlar tarafından hazırlanan raporlarla karşılaştırmalı analizleri yapılmış mıdır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA